

Адреса за телеграме:
СТРАЖА — БОВИГРАД
Став Редакције и Адмии:
Космајска ул. бр. 22.
Огласи се дају у Адми.
Цена утврђена.

СТРАЖА

ЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Извлачи сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Ултиматум Италији

Пред раскидом Јлојког Савеза

БУКУРГШТ, 28. априла. (Спец. извештај). — У овдашњим политичким круговима говори се да је шеф владе Братијано добио поверљиву вест од румунског посланика на талијанском двору, да је кнез Било, немачки посланик предао 26. ов. мес. председнику владе Саландри ултиматум, којим Немачка тражи од Италије, да испуни савезничке обавезе у погледу одужења савезничког и да ступи у акцију против Сторазума! У противном Немачка и Аустрија сматраје Италију као свога непријатеља.

Пред упадом аустро-архауза-ђугара

— У Арбанији ври — Историјски напад. — Артилерија и коњица. — (Спец. извештај)

СОЛУН, 28. априла. — Арнаутске воје, који су пре неколико дана преговарали у Скадру са познатим Кери Саути, размилела се по делој Арбанији и врбују Арбанасе за нов упад у Србију. Многа немачка и аустријска официри који се налазе у Арбанији, а који су се недавно искрцала у Арбанији, снабдевају Арбанасе новцем и муницијом. У Арбанији ври и према вестима из поузданог извора напад Арбанасе на нашу територију има да се изврши у првој половини маја месеца.

Историјски чине се припреме и на бугарској страни где се налази чак и коњица са артиљеријом. Сантјаго.

Србија и Италија

Разговор са угледним радикалским политичарем

НИШ, 25. априла. — Ви желите знати какви су односи данас између Србије и Италије? — Питао ме је угледни радикални политичар, када је чуо моје питање. — Односи су добри. Истина нису интимни али су добри. Србија и Италија налазе се на једној тачки, која их не разdvaja, нити између њих подиже какву брану. Ти односи могли би бити и много бољи. Што то нису, није кривица до Србије, јер је она увек имала лепих осећаја и поштовања према Италији.

Она изражава пристанак, или условала је концесија, или на у Малој Азији, вега у — Далмацији! Она тражи Далмацију, што већи љен део, што више од тре спрске земље!

Ми, наравно, да овај затек нисмо могли да примимо равнодушно, као што сада нисмо равнодушни. Ми смо негодовали, а у исто време изражавали наду да Италија неће тражити

од Српске Далмације ни шта! Листови, нарочито италијански, потврдили су нам да Италија и даље тражи од наше Далмације: тражи фунту, много фунти; тражи њено праморје, ње лукел...

Посматрајте, студирајте то тражење па ће Вам одмах бити јасно због чега је између Србије и Италије дошло до приличног хлаћења...

— Сматрате ли Ви да се то неће поправити?

— „Моје је јако уверење, да ће Италија увидети

да пут, којим је сад поша

није погодан, и да ће га напустити. О да, уверен сам,

зна да ће Србија после да

вашњег рата бити јачи по

трошач индустријских ар

тикалa. Аустрије неће бити,

и да ће она моћи да добре

нари и да у нама има добре купце. Италија зна да

Срби умеју добро добри

да врате; Италија зна да

је одузимање маког дела

Далмације изазвати у нама

дубок бол, па ће се чувати

да тај бол код нас не буде

што дубљи...“

— Ви, како мени изгле

да, не верујете да је ствар

да Далмацијом сарџена?

— „Не верујем. И руска

и француска штампа, гово

реји о овоме питању, твр

де, да оно није срвешено, и

да његов срвештак неће

бити по вас неповољав! То

исто нашао сам и у једном

италијанском новинама. Ове

вести, поред осталога, јесу

они сведоци, који ме уми

рују и дају вред да ће при

јатељство између Србије и

Италије бити још чвршећи,

и да се неће на за трену

нутак прекидати. Италија

је свечано и јавно прогла

штвала да је иницијатива

на основу њега је она из

се у њој врло пријатно о

се сао, или умор је био пре

теран, господична, до не

могућности претеран. И је

дан сан — официр сабра

чело — није довољао дво

дневном надчовечашком на

пору. Ми смо били на фро

ту иза Ваљева. Одатле у

пуњени у Београд. И сутра

следије друга маршута пра

вала Крагујевац

— Ето, видите, да је овај

рат одвећи сварен!

— Заиста овај је рат одв

е свирео — и официр

даде своме лицу озбиљну

мину. Девојка га погледа

изменаћено, али не рече

ништа.

Бава је после чаја оти

шао у своју собу да настапи

Ану Карењину. Официр

је, вероватно из своје уро

ђење етикетије, изразио же

љу да га чује на виолини

(Марушка му је већ при

чала, док је распремала по

стельу, како млади госпо

дин ванредно лепо свира

на виолини). И он је, та

које по неком правилу ети

Америка и Немачка

ПАРИЗ, 27 април.

Америчка влада је преко свога посланика у Немачкој послала берлинској влади ноту, којом тражи да јој накнади штета због потопљене Лузитаније.

— Спец. извештај

СОЛУН, 28 април.

Из Париза јављају, да је влада Кине одговорила на ултиматум Јапана. Но како одговор није задовољио јапанском владом, то се у париским подлатичким круговима држи, да је конфлкт између Јапана и Кине неизбежан.

Јапанска флота стоји већ под пуном паром и чека наредбу.

— Спец. извештај

САНДЖАРСКА СНАГА

— Спец. извештај

БУКУРЕШТ, 28 април.

Према приватним извештајима турске трупе на Галапољском полуострву износе 8 дивизија и три неавашина корпуса. Дивизијама и корпусима командују пристојни официри

Сантјаго.

— Спец. извештај

СОЛУН, 28 април.

Према сигурним вестима из Арбаније тамо се налази Јане Санджарски, за кога је јаољено да је погинуо на путу Неврокоп. Санджански

— Спец. извештај

— Хаје ли да дозво

лите, господична, да на

саднем на отоман? На стoj

лицу је мање угодно.

— Девојка га није разумела.

Можда само зато што јој

је био одвратан.

— О, молим, молим, за

што не!

— и она се примаче једном крају.

Он је сео близо ње и

допустио да горња површи

његове полугрчеве шаке

заседнем на отоман?

На стoj

лицу је мање угодно.

— Девојка га није разумела.

— Немојте, господична,

тако је пријатично у мраку.

Зашто да свељаш?

— О, молим, молим, за

што не!

— Ова га погледа изненадено,

ишће даје изненаду.

— Зар не бих могао ја

да будем тај човек?

— О, напротив, ја сам

јајајајајајајајајајај

ИЗ УНУРШАЊСТИ

Како је у Петровцу

Како је у другим местима не знам, али код нас у млашком Петровцу, дара је превршила меру. Скупка и зеленашук толико су отели маха да нам просто не дају животи. Тако шећер, ми данас плаћамо по 3 динара килограм, со по 1 дин. (то вљада услед тога што га монопол продаје) један пар ципела који смо пређе плаћали 20 динара, данас стaje 32 динара и више, један пар ћонова 10 дин. Е па да ли се код овако високих цена може животи. Брашна и остали напарници и немамо, а оно што има, то је тако стражито скупо, да нећу ни да вам пишем, бојим се нећете ми веровати. Но поред скупине нас тамане још и зеленаша, ми остављени њима на милост и немилост задужујемо се, да би могли одржати душу!

Аман владо, аман скупштино помози нас.

ИЗ ПУБЛИКЕ

Писмо г. Пере Крајновића -

Српшени ћак Трг. Академије, - Резерв. перучник. - Аутант бат. VI прекобројног пук.

Борећи се за националну идеју — Велику и Срећну Србију, приложио је на национални жртвеник свој млађани живот Светислав Петровић

Петровић, Далеко од својих милих и драгих, далеко од познаника и пријатеља пао је 13. април. у Грабовици на дномак плавог Дунава, погођен непријатељским зрном. Колико је био вољен и поштован од својих ратних другова, са којима је прошао кроз три рата, најбоље се види из говора који је на грому покојнику овога одржало његових ратних друга и пријатеља Божидар Голубовић, поручник. Говор гласи:

Г. официјари и војници!

Нисмо могли проћи кроз ово место а да не свратимо на гроб њега и вашиха рата ног друга и старешине, који је у три рата — турском, бугарском и сада аустријском — претурио све ратне тегобе и штраца са судбином му је доделила да овде своје кости остави онда када смо се најмање томе надали не дочекавши да видимо остварење Велике Србије, за коју је као што видимо и живот положио.

Није потребно овде исписати колико је био добар и као друг и као стариша — официр, јер ви сви та добро знаете. Сигуран сам да међу Вама нема ниједног кога је он увредио.

Његова смрт велики је губитак не само за његову охапашћену мајку, браћу и сестре, за наш батаљон и наш пук, него је губитак за нашу отаџбину, јер је

она њему, као што горе свега 132:50 дин. у злату по 100 килограма. На ову суму треба додати још 40% ажије — и онда један килограм шећера стаје трговца 1:85½ пар. Можели га онда трговац продајати по 1:30 дин.

Звук пушка која ће сада одјекнути над његовим гробом однеће глас његовој милој мајци, браћи и сестрама и вереници а венац, ово мало уздарје његових ратних другова, који је већ постављамо, казиваће бар за кратко време колико је био омиљен међу нама.

Војници, ред је да се овде прирастаку са гробом нашег омиљеног друга и већег старешине оправдимо са речима: Нека је слава јуначком поручнику — а је тантану нашег батаљона — Светиславу З. Петровићу а међу нама већан спомен: Слава му!

ИЗ ПУБЛИКЕ

Писмо г. Пере Крајновића -

Српшени ћак Трг. Академије, - Резерв. перучник. - Аутант бат. VI прекобројног пук.

Борећи се за националну идеју — Велику и Срећну Србију, приложио је на национални жртвеник свој млађани живот Светислав Петровић

Петровић, Далеко од својих милих и драгих, далеко од познаника и пријатеља пао је 13. април. у Грабовици на дномак плавог Дунава, погођен непријатељским зрном. Колико је био вољен и поштован од својих ратних другова, са којима је прошао кроз три рата, најбоље се види из говора који је на грому покојнику овога одржало његових ратних друга и пријатеља Божидар Голубовић, поручник. Говор гласи:

Г. официјари и војници!

Нисмо могли проћи кроз ово место а да не свратимо на гроб њега и вашиха рата ног друга и старешине, који је у три рата — турском, бугарском и сада аустријском — претурио све ратне тегобе и штраца са судбином му је доделила да овде своје кости остави онда када смо се најмање томе надали не дочекавши да видимо остварење Велике Србије, за коју је као што видимо и живот положио.

Није потребно овде исписати колико је био добар и као друг и као стариша — официр, јер ви сви та добро знаете. Сигуран сам да међу Вама нема ниједног кога је он увредио.

Његова смрт велики је губитак не само за његову охапашћену мајку, браћу и сестре, за наш батаљон и наш пук, него је губитак за нашу отаџбину, јер је

своје колено уз њено и узејој руку. Девојка је истраже и хтеде да услane, али је гадни човек обухвати обе- ма рукама под мишке, пре баци леву ногу преко њених бутине и онда је при вуче уснама и поче да љуби. Девојка се отимала и онда цикнула. Звр јој при- тишиле је јећну шаку на усне и уз припомоћ друге руке обори је на плишак отоман.

Страх је био изиснан и силан: њени су покрети малаксали и лепа плавуша са лицем сада без капи крви лежала је мирно, гледајући својим плавим, плавим као затворен смарагд, али сада безизразним очима, над којима вису дрхтале трепавице — у нешто неодређеној. И затим се нешто белило на предњем делу њене прве свилене блузе (и она је и мала црну блузу), па је онда ова била бела... и по сле опет све црно... Али пригушев јецај једног моловног женског гласа није изчезавао у мраку: њега у

опште није било.

— Вела.. Вела — глас гospође Новаковиће чуо се у предсобљу.

Резервни десански капетан скочи са непомичног девојчићног тела и закричајући своју блузу зверао је разгораченим очима по тешком мраку.

Врата се од салона отворише. Једна женска прилика у кратком сивакастом капуту са јаком и наруквицама од астрагана, држећи у руци запаљену стеаринску свећу у луксузном бакреном свећњаку — уђе у собу.

Тајац.

Лица једног ч. века и једног изразу, беху бледу у једном тену.

— Борко Сараљија!

Херма Блик!

Човек је бацио поглед на полу-нагу девојку. Неранчаста светлост дрхтале је на њој. Један страшни крик избезумљене жене. Свешта је пала на ивицу жа-

нилског ђиљма, али се није угасила.

— То је моја кћи.. То је наше дете.. наше дете..

— Глас једног човека по-

стајао је пригушен. — И ја

сам зликовац.. О, Боже, ја

сам зликовац.. зли..ко..вац

ха ха.. зли..ко..вац.. ха

ха ха.. Vorwärz unsre Dra

goner.. Vorwärz ins Feuer..

Eljen Péter Király.

*

Пре подне 26. новембра

1914 године прочитана је

наредба 32 регименту до-

брранаца, да је капетан

Борислав Грахор због ду-

шевног растројства став

љди у привремено недеј-

ство наредбом Главнокомандујућег.

— КРАЈ —

ДЕЧАКА за про-
дату новину по-
требни су штам-
парци С. Хор-
овича Цар Урошеви-
ћа улица бр. 5.

20

Г. Славко Грујић

Синоћ је допутовао из Ниша у Београд г. Славко Грујић, начелник Министарства Иностраних Дела,

Д-р Никола Велимирковић

Из Ниша нам јављају, да је д-р Никола Велимирковић, отпутовао преко Солуна за Лондон у специјалној мисији.

Санитетски материјал

У Ниш је стигла једна партија санитетског материјала, послата из Америке.

Једна партија тога материјала, послата је у Београд за овдашње болнице.

„Српски Дан“

Г. Љуба Давидовић, Министар Просвете, одлучио је да се изда књига под називом „Српски Дан“, у којој ће бити изнесено све оно што је у француској штампи објављено о српском дану и говори држави у француским школама о „Српском Дану“, који је приређен 13. марта о. г.

Да би књига била потпунија, унеће се и све оно што је писано у нашој штампи.

Пажња за заинтересованим

Трговачка Комора извештава заинтересоване путнике, који желе путовати у Турску, да се морају снабдети својим фотографијама, да пасош визирају у турском конзулату у Солуну или Софији, и да собом не носе више од 10 турских лира, јер ће им се у Турској свака златна копаница одузета.

Према горе наведеном нека сами читаоци донесу своје решење, јесу ли кравији трговци или је кривица до државе, а вама г. Уреднички је заједниче аустро-угарски грађани, који желе да се врате у своју отаџбину, а немају новаца за подвоз, имајући бесплатну вожњу на нашим железницама.

Новац за заробљенике

Према извештају Црвеног Крста, аустро-угарски заробљеници у Србији, примили су преко нашег Црвеног Крста, од својих породица и других личности преко пола милиона франака.

Преглед друмова

Г. Министар Војни, на-

редио је свима дивизијским

областима, да изврше прег

лед свих државних друмова

у подручним областима.

Извршио самоубиство

Долисац из Ниша, јавља нам, да је Момчило Радовановић, ћак VI раз. гим. син Светолика Радовановића, професора Универзитета извршио јуче самоубиство, испаливши на себе два револверска метка.

Смрт је наступила одмах.

Од Управе Водовода

Пошто је врло велики број грађана изостао са плаћањем водоводне и канализационе таксе, како за овутако и за пропашту па чак и за предпрошлу годину, те је тиме приход од водоводне и канализационе таксе, као једини извор за покриће трошкова око снабдевања Београда водом сведен на минимум; — то Управа Водовода опомиње све грађане а нарочито оне, који имају дуга из ранијих година да се по могућству што пре одузову својим обавезама.

Из нових крајева

Г. Министар Унутрашње

дела, решио је, да се општине

Маренска, Витошка, Бегниш-ка, Страговска, Дреноvska, а

Велико-Радовиљска, Мрзел

Ореовићка, Сирковића, Романовића и Уланска у сре-

зу неготинском округу тик

НАШЕ БОЈИШТЕ

ЖА ЦРНОГОРСКОМ ФРОНТУ

ЦЕТИЊЕ, 27. априла.

— Непријатељ је 25 и 26